

BELGISCHE SENAAT | SENAT DE BELGIQUE

ZITTING 1952-1953.

SESSION DE 1952-1953.

VERGADERING VAN 20 JANUARI 1953.

SEANCE DU 20 JANVIER 1953.

Wetsvoorstel op de oneerlijke mededinging. | Proposition de loi relative à la concurrence déloyale.

TOELICHTING

DEVELOPPEMENTS

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

MESDAMES, MESSIEURS,

Aan het verslag voorgedragen namens de eerste afdeling van de Hogere Raad der Ambachten en Neringen in 1911, door Mter. P. Wauwermans, ontleen wij het volgende :

« Het aan het onderzoek van den Hogeren Raad van Ambachten en Neringen onderworpen ontwerp van wet wil niets anders zijn dan een nieuw, maar belangwekkend en onmisbaar hoofdstuk — dat van de handelspolitie — in het wetboek van de Ambachten en Neringen.

» Het heeft tot doel, de concurrentie, voor zover zij verkeerd is, te beteugelen ; ingevolge zo talrijke als billijke klachten, nauwkeurig te bepalen wat als ongeoorloofd dient beschouwd ; met verplichting tot schadeloosstelling en in sommige gevallen met strafbepalingen de misleiding in handelszaken te verbieden ; het aan de vakverenigingen voorbehouden toezicht te vergemakkelijken. » (1)

Van een wet op de handelspolitie kwam niets in huis. Stuksgewijze werden enkele der hoofdstukken uit hun verband gerukt en zo kregen wij een wet op de leurhandel en een besluitwet op opruimen en uitverkoop.

Na lange besprekingen in de Hogere Raad van de Middenstand werd door de Dienst van de Middenstand een wetsontwerp « tot beteugeling der oneerlijke mededinging » opgesteld. Dit ontwerp werd nooit aan het Parlement voorgelegd, maar op 29 December 1934

(1) Schets van wetsontwerp op de handelspolitie, verslag van Mter. P. Wauwermans, Brussel 1911, blz. 3.

Dans le rapport présenté en 1911 par Mr P. Wauwermans au nom de la première section du Conseil supérieur des Métiers et Négoces, on peut lire ce qui suit :

« Le projet de loi soumis à l'examen du Conseil supérieur des Métiers et Négoces ne veut être rien d'autre qu'un chapitre nouveau, mais combien intéressant et indispensable, — celui de la police du commerce. — dans le Code des Métiers et Négoces.

» Il vise à réprimer la concurrence pour autant qu'elle soit illicite ; à préciser, à la suite de réclamations aussi nombreuses que justifiées, ce qu'il faut considérer comme illicite ; à interdire les abus de confiance en matière commerciale, sous peine de dommages-intérêts et dans certains cas, de sanctions pénales, à faciliter la mission de contrôle réservée aux organisations professionnelles. » (1)

La loi sur la police du commerce n'a jamais vu le jour. Certains chapitres ont été détachés du projet pour former la loi sur le commerce ambulant et l'arrêté-loi sur les ventes en solde et en liquidation.

Après de longues discussions au sein du Conseil Supérieur des Classes Moyennes, le Service des Classes Moyennes a élaboré un projet de loi « sur la répression de la concurrence déloyale ». Ce projet n'a jamais été soumis au Parlement, mais le 23 décembre 1934, en

(1) Esquisse d'un projet de loi sur la police du commerce, rapport présenté par Mr P. Wauwermans, Bruxelles 1911, p. 3.

heeft de regering, gebruik makend van de volmachten haar door het Parlement toegekend, een besluitwet uitgevaardigd, bij welke de door de Dienst van de Middenstand ontworpen tekst tot wet werd afgekondigd in het *Staatsblad* van 30 December 1934.

De definitie van de daad van oneerlijke mededinging werd ontleend aan het Unieverdrag van Parijs d.d. 20 Maart 1883, voor de bescherming van de nijverheidseigendom, verdrag dat op 6 November 1925 te 's Gravenhage voor het laatst herzien en bij de wet van 23 Mei 1926 goedgekeurd werd : *elke daad tegenstrijdig met de eerlijke gebruiken in zake handel en nijverheid*.

De bedoeling van de wetgever van 1934 was niet de daad van oneerlijke mededinging zelf tot een misdrijf te maken, maar wel ze ten spoedigste te doen ophouden.

Artikel 1 van de besluitwet, waarin een definitie van algemene aard wordt opgenomen, is aangevuld geworden door een artikel 2, dat een reeks van ongeoorloofde feiten aanstipt, in een opsomming zonder enige beperkende waarde.

Voor elke handeling, die niet in de opsomming valt, staat het nochtans vrij de speciale rechtsvordering voorzien door de besluitwet in te leiden, mits het bewijs te brengen dat de gewraakte handeling oneerlijk is.

De voorzitter der koophandelsrechtbank, zetelende zoals in kortgeding, is uitsluitend bevoegd om op dagvaarding van een belanghebbende of van de beroepsgroepering met rechtspersoonlijkheid waarvan deze deel uitmaakt, aan de gedaagde bevel te geven de oneerlijke handelsdaad te staken.

Van zodra de termijnen van beroep of verzet gesloten zijn, kan elke tekortkoming of herhaling door de correctionele rechtbank bestraft worden.

Buiten deze spoedeisende rechtsvordering blijft steeds de mogelijkheid open om ten gronde in schadevergoeding te dagvaarden of zich bij het strafrechtelijk geding als burgerlijke partij aan te stellen.

De toepassing dezer wetgeving heeft ons onder meer de volgende leemten doen uitschijnen :

1° Ingevolge artikel 1 kunnen slechts aansprakelijk worden gesteld voor de door hen gestelde oneerlijke handelsdaad : handelaars, nijveraars en ambachtslieden.

Wat tot gevolg heeft dat zekere gemene handelschuimers gewoonweg ontsnappen, daar er tegen hen geen vordering in staking kan worden ingesteld.

2. Wat de vaststelling der inbreuken betreft : deze kan geschieden op verzoek van ieder belanghebbende door een deurwaarder, bijgestaan door twee getuigen. Dit wordt dan een kostelijke procedure en al te dikwijls is de belanghebbende niet bij machte zelf de noodzakelijke voorzorgsmaatregelen te treffen.

vertu des pouvoirs spéciaux que le Parlement lui avait conférés, le Gouvernement reprit le texte élaboré par le Service des Classes Moyennes, sous forme d'un arrêté-loi, qui a été publié au *Moniteur belge* du 30 décembre 1934.

La définition de l'acte de concurrence déloyale est celle qui a été consacrée par la Convention d'Union de Paris du 20 mars 1883 pour la protection de la propriété industrielle, convention révisée en dernier lieu le 6 novembre 1925 à La Haye et approuvée par la loi du 23 mai 1929 : *c'est tout acte contraire aux usages honnêtes en matière commerciale ou industrielle*.

Le but du législateur de 1934 n'était pas d'ériger en infraction l'acte de concurrence déloyale, mais d'en assurer la cessation rapide.

L'article premier de l'arrêté-loi, donnant une définition générale, a été complété par un article 2 qui énumère, à titre purement exemplatif, une série d'actes illicites.

Pour tout acte non repris dans l'énumération, on peut néanmoins introduire l'action spéciale prévue par l'arrêté-loi, à condition de fournir la preuve de la déloyauté dont l'acte incriminé serait entaché.

Le président du tribunal de commerce, siégeant comme en matière de référés, est seul compétent pour ordonner la cessation de l'acte déloyal, sur la poursuite d'un intéressé ou d'un groupement professionnel ayant la personification civile, et dont l'intéressé est membre.

Dès l'expiration des délais d'appel ou d'opposition, les manquements ou récidives peuvent être punis par le tribunal correctionnel.

En dehors de cette procédure d'urgence, il est toujours possible de citer au fond en dommages et intérêts ou de se constituer partie civile dans le procès pénal.

L'application de cette législation a fait apparaître notamment les lacunes suivantes :

1° Aux termes de l'article premier, seuls les commerçants, les industriels et les artisans doivent répondre des actes de concurrence déloyale qu'ils auraient commis.

Il s'ensuit que certains fraudeurs échappent à toute sanction, aucune action en cessation ne pouvant être introduite contre eux.

2° En ce qui concerne la constatation des délits, celle-ci peut être effectuée, à la requête de tout intéressé, par un huissier assisté de deux témoins. C'est là évidemment une procédure onéreuse et l'intéressé n'a pas toujours les moyens de prendre lui-même les mesures de précaution requises.

Het blijkt noodzakelijk, evenals de Zwitserse wetgeving het deed, als voorbereiding van de burgerlijke rechtsvordering de eiser toe te laten van de rechter voorzorgsmaatregelen te vorderen. Want al te dikwijls zijn, bij de dagvaarding in kortgeding, alle sporen van het misdrijf verdwenen.

3° Waarom deze speciale bevoegdheid van de voorzitter der koop handelsrechtbank?

Deze procedure is overigens duurder dan die voor de vrederechter.

BESPREKING VAN DE ARTIKELEN.

HOOFDSTUK I.

Burgerlijke Rechtsvordering.

Artikel 1. — De oorspronkelijke tekst wordt behouden, met dit essentieel verschil dat de woorden in de aanhef: « ... een handelaar, een nijveraar of ambachtsman... » wegvallen.

Wij veralgemenen met de aanhef als volgt te stellen: « *Al wie...* ».

Artikel 2. — Bij deze opsomming hebben wij een paar voorbeelden gevoegd.

Het zijn de voorbeelden onder c) en d): feiten van sociale inslag en onbetwistbaar als oneerlijke daad te bestempelen.

Verder werden de voorbeelden f) en g) meer uitgebreid en in overeenstemming met de rechtspraak gebracht.

Maar dit alles verandert niets aan het « exemplatief » karakter der opsomming in dit artikel opgenomen.

Artikel 3. — In dit artikel wordt er aan herinnerd dat de benadeelde handelaar, nijveraar of ambachtsman onderscheidene burgerlijke vorderingen ten dienste staan.

Wij zeggen verder in de tekst niets over de actie tot schadevergoeding, gesteund op artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek, die steeds kan worden ingesteld door de benadeelde persoon.

Verder is het wel verstaan dat, ingevolge de nieuwe structuur der procedure, er geen beletstel meer mag bestaan voor de eisende partij, om bij het inleiden van de vordering in staking, er een subsidiaire vraag tot schadevergoeding aan toe te voegen.

Artikelen 4, 5 en 6. — Deze artikelen bepalen de manier van inleiding der vordering voor de vrederechter.

Er is een speciale vordering in burgerlijke verantwoordelijkheid tegen de patroon voor de daden door zijn aangestelde verricht.

Hetzelfde geldt wat een persmisdrijf betreft.

Il s'avère dès lors indispensable, à l'exemple de la législation suisse, de permettre au requérant de s'adresser au juge, afin que ce dernier ordonne des mesures de précaution préparatoires à l'action civile, car il arrive trop souvent que, lors de la citation en référé, toute trace de l'infraction ait disparu.

3° Pourquoi cette compétence spéciale a-t-elle été attribuée au président du tribunal de commerce?

Cette procédure est d'ailleurs plus onéreuse que celle poursuivie devant le juge de paix.

EXAMEN DES ARTICLES.

CHAPITRE Ier.

L'action civile.

Article premier. — Le texte primitif est maintenu, avec cette différence essentielle toutefois que les mots: « ... un commerçant, un industriel ou un artisan... » ont été supprimés.

Nous avons généralisé la portée de cette disposition en disant: « *Quiconque...* ».

Article 2. — Nous avons ajouté quelques exemples à l'énumération reprise sous cet article.

Ce sont les exemples figurant aux littéras c) et d): des actes ayant une incidence sociale, pouvant être considérés comme des actes malhonnêtes.

Par ailleurs, la série d'exemples figurant aux littéras f) et g) a été étendue et mise en concordance avec la jurisprudence actuelle.

Mais tout cela ne change en rien le caractère exemplatif de l'énumération qui figure dans cet article.

Article 3. — Cet article rappelle que le commerçant, l'industriel ou l'artisan lésé dispose de diverses actions civiles.

Le texte ne mentionne pas l'action en dommages et intérêts fondée sur l'article 1382 du Code civil, que la personne lésée peut toujours introduire.

Bien entendu, grâce à la nouvelle procédure, rien ne s'opposera plus à l'introduction par la partie demanderesse d'une demande subsidiaire en dommages et intérêts jointe à l'action en cessation.

Articles 4, 5 et 6. — Ces articles déterminent le mode d'introduction de l'action devant le juge de paix.

Ils prévoient la responsabilité civile de l'employeur, du chef des actes commis par ses préposés.

Il en est de même en ce qui concerne les délits de presse.

HOOFDSTUK II.

Voorzorgsmaatregelen.

Geheel dit hoofdstuk heeft het over een nieuwe voorafgaande procedure, om onder meer te bekomen :

1° De bewijsvoering van het feit der oneerlijke daad ;

2° Het behoud der zaken in hun tegenwoordige staat.

Zoals hoger aangestipt was het voornaamste euvel van de vordering tot stopzetting der oneerlijke daad, dat de benadeelde partij al te vaak in de onmogelijkheid was de nodige bewijzen of elementen van bewijs aan de rechter voor te leggen en een bevelschrift tot staking der oneerlijke daad kon niet verhinderen dat intussen de zaken, die het voorwerp uitmaken van wat als oneerlijke daad moet worden bestempeld, zouden verdwijnen of een gedaanteverwisseling ondergaan.

Daarom juist hebben wij gemeend — met de Zwitserse wetgever — dat de eisende partij het middel moet worden ter hand gesteld om doeltreffende voorzorgsmaatregelen te bekomen.

Artikelen 7, 8 en 9 regelen de spoedprocedure, die de aard zelf der te bevelen maatregelen rechtvaardigt. Ook kunnen beide partijen door de rechter om het stellen van waarborgen verzocht worden.

Artikel 10 bepaalt dat ofwel de vrederechter der plaats, waar de oneerlijke daad werd gepleegd, ofwel deze der woonplaats van de pleger der oneerlijke daad bevoegd is om van de vraag om voorzorgsmaatregelen kennis te nemen.

De procedure voorziet een uitspraak binnen de vijftien dagen na inleiding der rechtsvordering, door een bevel geplaatst onderaan de oorspronkelijke dagvaarding, en afgeleverd aan de eisende partij.

Verzet is slechts ontvankelijk indien dit recht in het bevelschrift voorzien werd.

Artikel 11 voorziet de uitvoerbaarheid op de minuut zonder voorafgaande betekening.

Indien *artikel 12* voor de verdere procedure verzendt naar de bepalingen van het Wetboek der Burgerlijke Rechtsvordering, Boek I, Titels II, III en VII, betrekkelijk de rechtspleging voor de vrederechter, voegt een tweede lid er aan toe : « behoudens strijdige bepalingen in deze wet voorzien ».

De artikelen 7 tot en met 11 voorzien reeds uitzonderingsbepalingen wat de rechtspleging in eerste aanleg en het verzet tegen het uitgevaardigde bevelschrift betreft.

Artikelen 13 en 14 bepalen de manier van behandeling in beroep en de ontvankelijkheid van dit beroep.

Artikel 15 laat geen voorziening in verbreking toe tegen een beslissing in zake voorzorgsmaatregelen.

CHAPITRE II.

Les mesures de précaution.

L'ensemble de ce chapitre est consacré à la nouvelle procédure préliminaire prévue dans le but d'obtenir notamment :

1° L'administration de la preuve de l'existence de l'acte déloyal ;

2° Le maintien des choses dans leur état actuel.

Ainsi qu'il a été signalé plus haut, l'inconvénient majeur de l'action en cessation de l'acte déloyal était que la partie lésée se trouvait trop fréquemment dans l'impossibilité d'apporter au juge la preuve ou les éléments de preuve requis et l'ordonnance de cessation de l'acte déloyal ne pouvait empêcher que les choses faisant l'objet de l'acte qualifié de déloyal, ne disparaissent ou ne subissent un changement dans l'intervalle.

C'est pourquoi nous avons estimé, avec le législateur suisse, que la perte requérante devait être mise à même d'obtenir des mesures de précaution efficaces.

Les *articles 7, 8 et 9* règlent la procédure d'urgence justifiée par la nature même des mesures à prendre. D'autre part, les deux parties peuvent être invitées par le juge à fournir caution.

L'*article 10* prévoit qu'il appartient au juge de paix, du lieu où l'acte déloyal a été commis, soit à celui du domicile de l'auteur de cet acte, de connaître de la demande tendant à obtenir des mesures de précaution.

La procédure prévoit que le juge statue dans les quinze jours de l'introduction de la demande, par une ordonnance actée au bas de l'original de la citation et délivrée à la partie demanderesse.

L'opposition n'est recevable que pour autant que l'ordonnance en a réservé le droit.

L'*article 11* prévoit que l'ordonnance est exécutoire sur la minute et sans signification préalable.

Pour la procédure ultérieure, l'*article 12* renvoie aux dispositions du Code de procédure civile, Livre I, Titres II, III et VII, relatifs à la procédure devant le juge de paix, mais il les complète par les mots suivants : « sauf dispositions contraires prévues par la présente loi ».

Les *articles 7 à 11* prévoient déjà des dispositions exceptionnelles quant aux règles de procédure en première instance et d'opposition à l'ordonnance donnée.

Les *articles 13 et 14* fixent la procédure d'appel et la recevabilité de cet appel.

L'*article 15* ne permet pas le pourvoi en cassation des décisions prises en matière de mesures de précaution.

Geheel de procedure is er ene van spoedeisende aard en alles wordt voorzien om te verhinderen dat de pleiters de zaak op de lange baan zouden schuiven.

Een laatste opmerking : Waarom de bevoegdheid aan de voorzitter der Koophandelsrechtbank ontnemen om deze aan de vrederechter toe te vertrouwen ?

Wanneer wij ons voorgehouden hebben de actie tot staking der oneerlijke daad te laten voorafgaan door een vordering tot het nemen van voorzorgsmaatregelen dan bleek het ons onmiddellijk dat men de voorzitter der koophandelsrechtbank, zetelende zoals in kort geding, niet kon belasten met het beslechten dezer voorafgaande procedure.

Wij herinneren er aan dat het ook slechts op het laatste ogenblik was, bij het uitvaardigen van de besluitwet van 23 December 1934, dat er beroep gedaan werd op de bevoegdheid van de voorzitter der koophandelsrechtbank.

Inderdaad, zowel in het voorontwerp van wet op de handelspolitie van 1911, als in de latere ontwerpen, die aan de Hogere Raad van de Middenstand voor advies werden voorgelegd, werd er beroep gedaan op de bevoegdheid van de vrederechters.

Vele redenen pleiten er voor, zoals onder meer de kwestie der onkosten.

Maar, wanneer wij aan de rechtbanken de bevoegdheid toekennen om te oordelen over de daden verricht door... « *al wie...* » een handeling doet, strijdig met de eerlijke gebruiken in zake handel, nijverheid en ambachten, dat wil zeggen zelfs personen die noch handelaar noch nijveraar, noch ambachtsman zijn, dan past het niet deze personen aan hun natuurlijke rechter te onttrekken en hen aan de uitzonderlijke rechtbank, zijnde de handelsrechtbank, over te leveren.

HOOFDSTUK III.

Strafbepalingen en strafvordering.

Buiten de perequatie der door de boetstraffelijke rechtbank op te leggen boeten is er, wat deze bepalingen betreft, niets nieuws aan te stippen.

Het past overigens ook, van af de bekendmaking dezer wet, het koninklijk besluit van 23 December 1934 in te trekken, wat door *artikelen 20 en 21* wordt geregeld.

* * *

Tot slot koesteren wij de hoop dat dit belangrijk hoofdstuk der handelspolitie, dat beoogt in onze handelspraktijken hoog te houden de regelen der eerlijke inbeddinging, eerlang tot wet zal worden goedgestemd.

J. CLIJNMANS.

Il s'agit d'une procédure d'urgence et tout est prévu pour empêcher que les plaideurs ne traînent l'affaire en longueur.

Une dernière remarque : Pourquoi enlever la compétence au président du tribunal de commerce pour l'attribuer au juge de paix ?

Lorsque nous nous sommes proposés de faire précéder l'action en cessation de l'acte déloyal, d'une action aux fins d'obtenir des mesures de précaution, nous avons constaté de prime abord qu'il était impossible de charger le président du tribunal de commerce, siégeant comme en référé, de statuer sur la procédure préliminaire.

Nous rappelons que ce n'est qu'au dernier moment que l'arrêté-loi du 23 décembre 1934 a fait appel à la compétence du président du tribunal de commerce.

En effet, tant l'avant-projet de loi sur la police du commerce de 1911, que les projets subséquents, soumis pour avis au Conseil Supérieur des Classes Moyennes, prévoyaient la compétence des juges de paix.

De nombreuses raisons, et notamment la question des frais, militent en faveur de cette solution.

Mais lorsqu'on charge les tribunaux de juger « Quiconque... » commet un acte contraire aux usages honnêtes en matière commerciale, industrielle, artisanale, c'est-à-dire même ceux qui ne sont ni commerçants, ni industriels, ni artisans, il ne convient pas de soustraire ces personnes à leur juge naturel pour les livrer à un tribunal d'exception, en l'occurrence le tribunal de commerce.

CHAPITRE III.

Dispositions et procédure pénales.

Abstraction faite de la péréquation des amendes infligées par le tribunal correctionnel, rien n'est innové en ce qui concerne les sanctions pénales.

Il convient au surplus d'abroger, à partir de la publication de la présente loi, l'arrêté royal du 23 décembre 1934 ; c'est la raison d'être des *articles 20 et 21*.

* * *

Enfin, nous espérons que ce chapitre important de la police du commerce, tendant à sauvegarder les règles de la concurrence loyale dans les pratiques commerciales, pourra être voté à bref délai.

Wetsvoorstel op de oneerlijke mededinging.**HOOFDSTUK I.****BURGERLIJKE RECHTSVORDERING.****Eerste Artikel.**

Al wie door daden in strijd met de goede trouw en met het doel de mededinging te beïnvloeden, de cliënteel van anderen geheel of gedeeltelijk ontnemt of tracht te ontnemen, hen bedreigt of tracht te bedreigen in hun krediet en — in meer algemene zin — hun concurrentievermogen aantast of tracht aan te tasten, wordt ter verantwoording geroepen volgens de bepalingen en in de vorm door deze wet voorzien.

Art. 2.

Als daden strijdig met de goede trouw en de eerlijke gebruiken in handel en nijverheid worden onder andere aangezien :

a) Het stichten of trachten te stichten van verrying tussen zijn persoon of zijn inrichting of zijn producten en de persoon, de inrichting of de producten van een mededinger ;

b) Het verspreiden van valse aantijgingen omtrent de persoon, de onderneming, de handelswaren, de producten of het personeel van een mededinger ;

c) Het feit van de bedienden, mandaatdragers of helpers van een mededinger aan te zetten tot het verraden der fabricatie- of zakengeheimen, alsook het feit van gebruik te maken van wederrechtelijk of in strijd met de goede trouw bekomen inlichtingen ;

d) Het feit van voordelen te beloven of te geven aan de bedienden, mandaatdragers of helpers ener private of publieke instelling of van een particulier, ten einde door ongeoorloofde middelen van deze personen te bekomen een voorkeur voor zichzelf of voor een derde bij het afsluiten van overeenkomsten ;

e) Het verstrekken van onjuiste aanduidingen omtrent zijn persoon, zijn inrichting, tekeningen, merken, octrooien, getuigschriften, onderscheidingen, omtrent de aard zijner producten of handelswaren, omtrent de manier van vervaardiging, oorsprong, herkomst en hoeveelheid ;

f) Het plakken of laten plakken op natuurlijke of voortgebrachte producten, in 't bezit gehouden of vervoerd met het doel van verkoop, te koop gesteld of verkocht, op de verpakkingen, de kassen, de balen, de omslagen, etiketten, van een handels- of fabrieksmerk, een naam, een teken of gelijk welke aanduiding van aard om te doen geloven, dat de producten een andere oorsprong of herkomst hebben dan hun echte oorsprong of herkomst ;

Proposition de loi relative à la concurrence déloyale.**CHAPITRE PREMIER.****DE L'ACTION CIVILE.****Article Premier.**

Quiconque, par des actes contraires à la bonne foi et dans un but de concurrence, enlève ou tente d'enlever, en tout ou en partie, la clientèle d'autrui, porte atteinte ou tente de porter atteinte à son crédit ou, d'une façon générale, porte atteinte ou tente de porter atteinte à sa capacité de concurrence, répondra de ses actes suivant les dispositions et les modalités prévues par la présente loi.

Art. 2.

Est considéré comme un acte contraire à la bonne foi et aux usages honnêtes en matière commerciale ou industrielle notamment le fait :

a) De créer ou de tenter de créer la confusion entre sa personne, son établissement ou ses produits et la personne, l'établissement ou les produits d'un concurrent ;

b) De répandre des imputations fausses sur la personne, l'entreprise, les marchandises, les produits ou le personnel d'un concurrent ;

c) D'inciter les employés, les mandataires ou les aides d'un concurrent à livrer les secrets de fabrication ou des affaires, ou de faire usage des renseignements obtenus de façon illicite ou contraire à la bonne foi ;

d) De promettre ou d'accorder des avantages aux employés, aux mandataires ou aux aides soit d'un organisme public ou privé, soit d'un particulier, dans le but d'obtenir de ces personnes, par des moyens illicites, une préférence en faveur de sa personne ou d'un tiers pour les contrats à conclure ;

e) De donner des indications inexactes sur sa personne, son établissement, ses dessins, marques, brevets, références, distinctions, sur la nature de ses produits ou de ses marchandises, sur les conditions de leur fabrication, leur origine, leur provenance ou leur quantité ;

f) D'apposer ou de laisser apposer, sur des produits naturels ou fabriqués, détenus ou transportés en vue de la vente, mis en vente ou vendus, sur les emballages, caisses, ballots, enveloppes, étiquettes, une marque de fabrique ou de commerce, un nom, un signe ou une indication quelconque de nature à faire croire que les produits ont une origine ou une provenance autre que leur véritable origine ou provenance ;

g) Het doen geloven aan een onjuiste herkomst of oorsprong der gezegde producten door bijvoeging, wegneming of gelijk welke verandering van een merk, een benaming of etiket, hetzij door het voorleggen van valse facturen, oorsprong- of herkomstbevestigingen, hetzij door gelijk welk ander middel ;

h) Het ongeoorloofd gebruik maken of aanleiding geven tot een dergelijk gebruik van modellen, monsters, technische combinaties, formules van een mededinger en, in 't algemeen, van alle aanduidingen of alle, met het oog op een werk, studie of bestek, toevertrouwde stukken ;

i) Het ongeoorloofd gebruik maken van materieel, verpakking, vaten voor producten van een mededinger, zelfs zonder inzicht er zijn eigendom te willen van maken, noch verwarring te stichten tussen personen, inrichtingen of producten.

Art. 3.

De persoon of de instelling, die door een oneerlijke daad bedreigd of benadeeld wordt kan de volgende gerechtelijke proceduuremiddelen gebruiken :

a) De vaststelling der oneerlijke daad ;

b) Een rechtsvordering tot ophouden dezer daad ;

c) Het te nietdoen van de wederrechtelijke toestand, die het gevolg was van de oneerlijke daad, in geval van valse of onnauwkeurige uitlatingen, hun terechtwijzing ;

d) Een burgerlijk geding tot schadeloosstelling zo voor de zedelijke als voor de stoffelijke schade door de oneerlijke daad berokkend.

Dit alles onverlet de strafrechtelijke vordering.

Art. 4.

De rechtsvorderingen in artikel 3 voorzien zijn ontvankelijk ten verzoeken der benadeelde of bedreigde partij of der met rechtspersoonlijkheid beklede verenigingen, waarvan de benadeelde lid is.

Deze vorderingen zijn van de uitsluitende bevoegdheid van de vrederechter, ongeacht het bedrag.

Art. 5.

Wanneer de daad van oneerlijke mededinging gesteld wordt door een aangestelde in de uitoefening van zijn dienstcontract, dan kunnen de vorderingen voorzien in artikel 3, a) b) en c) tegen dezes werkgever persoonlijk of als burgerlijk verantwoordelijke persoon, worden ingesteld.

De rechtsvorderingen tot schadevergoeding tegen een aangestelde zijn slechts ontvankelijk wanneer het bewijs geleverd wordt dat deze een fout bedreven heeft.

g) De faire croire à une origine ou une provenance inexacte des dits produits, soit par addition, retranchement ou altération quelconque d'une marque, d'une dénomination ou d'une étiquette, soit par la production de factures ou de certificats d'origine ou de provenance faux, soit par tout autre moyen ;

h) De faire un usage non autorisé ou de provoquer à un tel usage de modèles, échantillons, combinaisons techniques, formules d'un concurrent et, en général, de toutes indications ou de tous documents confiés en vue d'un travail, d'une étude ou d'un devis ;

i) De faire un emploi non autorisé du matériel d'un concurrent, de l'emballage, des récipients de ses produits, même sans intention de s'en attribuer la propriété, ni de créer une confusion entre les personnes, les établissements ou les produits.

Art. 3.

La personne ou l'organisme menacé ou lésé par un acte déloyal, dispose des moyens de procédure judiciaire suivants :

a) La constatation de l'acte déloyal ;

b) L'action en cessation de cet acte ;

c) L'annulation de la situation illégale résultant de l'acte déloyal et, en cas d'imputations fausses ou inexactes, leur redressement ;

d) L'action civile en dommages et intérêts relative au préjudice tant moral que matériel causé par l'acte déloyal.

Le tout sans préjudice de l'action pénale.

Art. 4.

Les actions prévues à l'article 3 sont recevables à la demande de la partie lésée ou menacée ou de l'organisation professionnelle ayant la personnification civile et dont la personne lésée est membre.

Ces actions sont de la compétence exclusive du juge de paix, quel que soit le montant de la demande.

Art. 5.

Lorsque l'acte de concurrence déloyale est commis par un préposé dans l'exécution de son contrat de louage de services, les actions prévues à l'article 3, a), b) et c), peuvent être introduites contre son employeur soit personnellement soit en tant que personne civilement responsable.

L'action en dommages et intérêts introduite à charge d'un préposé n'est recevable que s'il est démontré que ce dernier a commis une faute.

Art. 6.

Wanneer de daad van oneerlijke mededinging door bemiddeling der pers gebeurde, dan worden ter verantwoording geroepen de schrijver van het artikel of de opsteller der aankondiging en, bij dezer ontstentenis, de drukker of uitgever.

HOOFDSTUK II.**VOORZORGSMAATREGELEN.****Art. 7.**

Ten verzoeken van de eisende partij beveelt de rechter voorzorgsmaatregelen, ten einde onder meer te bekomen de bewijsvoering, het behoud der zaken in hun tegenwoordige staat, het voorlopig aanvaarden der vraag in de gevallen voorzien door artikel 3, litt. b) en c).

De eiser moet laten blijken dat de daden door de beklaagde gesteld in tegenstrijd zijn met de goede trouw en dat hij bedreigd wordt met een zeer moeilijk te herstellen schade, die alleen door het nemen van dringende voorzorgsmaatregelen vermeden kan worden.

Vooraleer de voorzorgsmaatregelen te bevelen kan de rechter de tegenpartij horen. Nochtans in hoogdringende gevallen kan de rechter, vooraleer de tegenpartij te horen, voorlopige voorzorgsmaatregelen bevelen.

Art. 8.

In dit laatste geval kan de rechter de eiser verplichten waarborg te stellen.

Wanneer de tegenpartij aan eiser voldoende waarborgen geeft, dan kan de rechter weigeren de voorzorgsmaatregelen toe te staan of geheel of gedeeltelijk de reeds toegestane maatregelen intrekken.

Art. 9.

Bij het uitvaardigen der voorzorgsmaatregelen beveelt de rechter aan de eisende partij de zaak ten gronde in te leiden in een tijdruimte, die drie maanden niet mag overschrijden. Die termijn wordt door de rechter bepaald op straf van vervallenverklaring der voorgeschreven voorzorgsmaatregelen.

Indien de rechtsvordering ten gronde niet tijdig wordt ingeleid of indien aan deze vordering wordt verzaakt ofwel indien de eis ten gronde verworpen wordt, dan kan de eisende partij veroordeeld worden tot de vergoeding der schade door haar aan de tegenpartij berokkend en wordt zij in alle geval in de kosten veroordeeld.

Art. 6.

Lorsque l'acte de concurrence déloyale a été commis par la voie de la presse, l'auteur de l'article ou le rédacteur de l'annonce et, à leur défaut, l'imprimeur ou l'éditeur seront responsables.

CHAPITRE II.**MESURES DE PRECAUTION.****Art. 7.**

A la requête de la partie demanderesse, le juge ordonne des mesures de précaution aux fins d'obtenir notamment l'administration de la preuve, le maintien des choses dans leur état actuel, l'acceptation provisoire de la demande dans les cas prévus à l'article 3, litt. b) et c).

Le demandeur doit établir que les actes commis par le défendeur sont contraires à la bonne foi et qu'il risque de subir un dommage très difficile à réparer que seules des mesures de précaution urgentes peuvent éviter.

Avant d'ordonner des mesures de précaution, le juge peut entendre la partie adverse. Cependant, en cas d'extrême urgence, le juge peut ordonner des mesures de précaution provisoires avant d'avoir entendu la partie adverse.

Art. 8.

Dans ce dernier cas, le juge peut obliger le requérant à fournir caution.

Lorsque la partie adverse fournit au demandeur des garanties suffisantes, le juge peut se refuser à accorder des mesures de précaution ou annuler, en tout ou en partie, les mesures consenties.

Art. 9.

En édictant les mesures de précaution, le juge ordonne à la partie demanderesse d'introduire l'affaire au fond, dans un délai qui ne peut dépasser trois mois. Ce délai est fixé par le juge sous peine de déchéance des mesures de précaution prescrites.

Si l'action au fond n'est pas introduite en temps voulu, ou s'il est renoncé à cette action ou si la demande au fond est rejetée, la partie requérante peut être condamnée à la réparation du dommage qu'elle a causé à la partie adverse ; en tout état de cause elle sera condamnée aux dépens.

Art. 10.

De voormelde voorzorgsmaatregelen worden bevoelen door de vrederechter der plaats waar de oneerlijke daad bedreven wordt of door de vrederechter der woonplaats van de steller der daad.

De rechter doet uitspraak zonder verwijl en uiterlijk binnen vijftien dagen na inleiding der rechtsvordering door een bevel geplaatst onderaan de oorspronkelijke dagvaarding en afgeleverd aan de eisende partij.

Het bevel bepaalt de termijn binnen welke de voorzorgsmaatregelen moeten genomen worden. Die termijn mag vijftien dagen niet overschrijden, te rekenen van af het bevelschrift of van zijn betekening, wanneer het recht van verzet werd voorbehouden.

Art. 11.

Het bevel is uitvoerbaar op minuut zonder voorafgaande betekening. Het is slechts vatbaar voor verzet indien de rechter bij de uitgifte ervan, dit recht heeft voorbehouden aan de bij verstek verwezen partij. De termijn van verzet bedraagt slechts drie dagen te rekenen van af de betekening van het bevelschrift.

Art. 12.

Verder wordt de procedure geregeld door de bepalingen van het Wetboek der Burgerlijke Rechtspleging, Boek I, Titels II, III en VII, betreffende de rechtspleging voor het vrederecht, indien er door de bepalingen dezer wet niet wordt van afgeweken.

Art. 13.

Het bevel dat de voorzorgsmaatregelen bepaalt en het bevel van afwijzing van verzet zijn bij voorbaat uitvoerbaar, niettegenstaande beroep en zonder borg.

De rechtbank van eerste aanleg doet uitspraak in laatste aanleg en dit binnen dezelfde termijnen in de vorige artikels voor de rechtsvordering bij de vrederechter voorzien.

Hetzelfde geldt voor de uitvoerbaarheid der beslissingen, die in beroep genomen worden.

Art. 14.

Het beroep is ontvankelijk welk ook het bedrag van de eis weze. Deze mag zelfs worden ingesteld voor het einde van het tijdbestek van verzet te rekenen van af het bevelschrift of dezes betekening. Het beroep is niet meer ontvankelijk indien het wordt gedaan na de vijftien dagen, te rekenen van af de betekening van het bevelschrift.

Art. 15.

Geen voorziening in verbreking is mogelijk tegen een bevelschrift door de vrederechter of de rechtbank in beroep uitgesproken betreffende de voorzorgsmaatregelen.

Art. 10.

Les mesures de précaution seront ordonnées par le juge de paix du lieu où l'acte déloyal a été commis ou par celui du domicile de l'auteur de l'acte.

Le juge statue sans délai et au plus tard dans les quinze jours de l'introduction de la demande, par une ordonnance actée au bas de l'original de la citation et délivrée à la partie demanderesse.

L'ordonnance fixe le délai dans lequel les mesures de précaution devront être prises. Ce délai ne peut dépasser quinze jours à compter de l'ordonnance ou de la signification de celle-ci, lorsque le droit d'opposition a été réservé.

Art. 11.

L'ordonnance est exécutoire sur la minute, sans signification préalable. Elle n'est susceptible d'opposition que si, au moment de son expédition, le juge en a réservé le droit à la partie condamnée par défaut. Le délai d'opposition est de trois jours à compter de la signification de l'ordonnance.

Art. 12.

La procédure ultérieure est réglée par les dispositions du Code de procédure civile, Livre I, Titres II, III et VII relatifs à la procédure en justice de paix, sauf disposition contraire prévue par la présente loi.

Art. 13.

L'ordonnance prescrivant les mesures de précaution et celle rejetant l'opposition sont exécutoires par provision, nonobstant appel, et sans caution.

Le tribunal de première instance statue en dernier ressort dans les mêmes délais que ceux prévus aux articles précédents en ce qui concerne l'action devant le juge de paix.

Il en est de même pour l'exécution des décisions rendues en instance d'appel.

Art. 14.

L'appel est recevable, quelle que soit la valeur de la demande. Il peut être interjeté avant l'expiration du délai d'opposition prenant cours à la date de l'ordonnance ou de sa signification. L'appel n'est plus recevable s'il est interjeté après la période de quinze jours prévue pour la signification de l'ordonnance.

Art. 15.

L'ordonnance relative aux mesures de précaution rendue par le juge de paix ou la juridiction d'appel ne peut faire l'objet d'un pourvoi en cassation.

HOOFDSTUK III.

STRAFBEPALINGEN EN STRAFVORDERING.

Art. 16.

Zodra de beslissing in de burgerlijke procedure genomen niet meer vatbaar is voor hoger beroep noch verzet wordt elke inbreuk op het bevel der rechtbank gestraft met een geldboete van 1.000 tot 20.000 frank.

De rechtbank mag de aanplakking bevelen van het vonnis, gedurende een te bepalen tijdruimte, aan de buitenkant der verkooplokalen van overtreder en op de kosten van deze laatste.

De rechtbank kan ook de bekendmaking van het vonnis bevelen op kosten van overtreder, door bemiddeling der dagbladen of op een andere wijze van publiciteit.

Art. 17.

Bij herhaling wordt de geldboete verdubbeld en mag een gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar uitgesproken worden.

Er bestaat herhaling wanneer, na een eindelijke veroordeling uit hoofde van tekortkoming aan het verbod van een bevelschrift of beroepsvonnis, de veroordeelde zich binnen de vijf jaar aan een nieuwe tekortkoming aan de bepalingen van hetzelfde bevelschrift of van hetzelfde beroepsvonnis schuldig maakt.

Art. 18.

De inbreuken worden vastgesteld hetzij volgens de regels van het Wetboek van strafvordering, hetzij door proces-verbaal opgesteld op verzoek van ieder belanghebbende, de wettelijk erkende verenigingen er in begrepen, door een deurwaarder, bijgestaan door twee getuigen.

Art. 19.

Alle bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van Hoofdstuk VII en van artikel 85 zijn op deze inbreuken toepasselijk.

Art. 20.

Het koninklijk besluit van 23 December 1934 tot bescherming van de voortbrengers, handelaars en verbruikers tegen zekere handelwijzen strekkende tot het verdraaien van de normale voorwaarden der mededinging wordt ingetrokken.

Art. 21.

De bepalingen dezer wet zijn toepasselijk van af de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

J. CLIJNMANS.
A. SLEDSSENS.
Maurice SERVAIS.

CHAPITRE III.

DISPOSITIONS PENALES.

Art. 16.

Dès que la décision intervenue dans la procédure civile n'est plus susceptible d'appel ni d'opposition, toute infraction à l'ordonnance du tribunal est punie d'une amende de 1.000 à 20.000 francs.

Le tribunal peut ordonner l'affichage du jugement, pendant le délai qu'il détermine, à l'extérieur des locaux de vente du contrevenant, et aux frais de celui-ci.

Il peut aussi ordonner la publication du jugement, aux frais du contrevenant, par la voie des journaux ou de toute autre manière.

Art. 17.

En cas de récidive, l'amende est doublée et un emprisonnement de huit jours à un an peut être prononcé.

Il y a récidive, lorsque, après une condamnation définitive pour manquement aux interdictions d'une ordonnance ou d'un arrêt, le condamné commet, dans les cinq ans, un nouveau manquement aux dispositions de la même ordonnance ou du même arrêt.

Art. 18.

Les infractions sont constatées, soit conformément aux règles du Code d'instruction criminelle, soit par procès-verbal dressé, à la requête de tout intéressé, y compris les organisations légalement reconnues, par un huissier avec l'assistance de deux témoins.

Art. 19.

Toutes les dispositions du Livre Ier du Code pénal, sans exception du Chapitre VII et de l'article 85, sont applicables à ces infractions.

Art. 20.

L'arrêté royal du 23 décembre 1934 protégeant les producteurs, commerçants et consommateurs contre certains procédés tendant à fausser les conditions normales de la concurrence, est abrogé.

Art. 21.

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur Belge*.